

ZESPÓŁ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH
w Dysie
ul. Lotników Polskich 4, Dys. 21-003 Ciecierzyn
NIP 718-26-40-688, REGON 431215563
tel./fax 81 756 13 14
(pieczęć szkoły)

wersja skrócona

BEZPIECZEŃSTWO W SZKOLE

PROCEDURY

postępowania w przypadku kryzysu samobójczego ucznia,
samookaleczeń oraz próby samobójczej ucznia w szkole

DYREKTOR

mgr Jolanta Soltys
(podpis dyrektora szkoły)

Procedury postępowania nauczycieli dotyczące kontaktu z osobami w kryzysie samobójczym

Nauczyciele obligatoryjnie muszą znać możliwe znaki ostrzegawcze kryzysu samobójczego dzieci. Przed podjęciem działań, muszą podjąć uważną obserwację ucznia.

Procedury postępowania:

1.

ZAUWAŻ	
<i>Zwróć uwagę na niepokojące, niepożądane, narastające zachowania, które mogą sygnalizować doświadczanie kryzysu samobójczego.</i>	<i>Nie bagatelizuj swoich spostrzeżeń.</i>
<i>Potraktuj swoje obserwacje jako komunikat o czymś ważnym, być może również trudnym i niebezpiecznym.</i>	<i>Nie tłumacz sobie, że zaobserwowane zmiany w zachowaniu są spowodowane banalnymi, niegroźnymi przyczynami.</i>

2.

POROZMAWIAJ	
<i>Zaoferuj swój czas, uwagę i zachęć do rozmowy o trudnościach.</i>	<i>Nie odsyłaj do innej osoby, ani nie pozostawiaj bez opieki.</i>
<i>Wysłuchaj, okazując zainteresowanie oraz chęć zrozumienia</i>	<i>Nie zaprzeczaj zgłaszanym problemom.</i>
<i>Proś o przykłady i zadawaj proste pytania pogłębiające wiedzę o problemach.</i>	<i>Nie pocieszaj na siłę.</i>
<i>W empatyczny sposób nazwij emocje i odczucia.</i>	<i>Nie zmieniaj tematu rozmowy, aby odwrócić uwagę od przeżywanych trudności.</i>
<i>Zapytaj, jak uczeń/uczennica próbuje sobie radzić z przeżywaniem trudności, szczególną uwagę zwróć na autodestrukcyjne metody.</i>	<i>Nie udzielaj rad, dopóki nie pogłębisz swojej wiedzy o problemach.</i>
<i>Podziękuj za to, że dzieli się z Tobą swoimi problemami.</i>	<i>Nie próbuj przekonywać do natychmiastowej rezygnacji z autodestrukcyjnych myśli, planów lub</i>

	działań.
--	----------

3.

DZIAŁAJ	
<i>Zachęć do szukania rozwiązań i możliwości poradzenia sobie z trudnościami.</i>	<i>Nie oczekuj natychmiastowej poprawy.</i>
<i>Pomóż zaplanować małe, realne w danej chwili działania na rzecz poprawy nastroju i poradzenia sobie z problemami.</i>	<i>Nie obiecuj absolutnej dyskrecji.</i>
<i>Przypomnij o dostępnych specjalistach w szkole, zachęć do skorzystania z ich pomocy i pomóż do nich dotrzeć.</i>	<i>Nie działaj w pojedynkę.</i>
<i>Powiedz, co zamierzasz zrobić w jego/jej sprawie w najbliższym czasie i kto zostanie poinformowany o jego/jej problemach.</i>	<i>Nie zwlekaj z niezbędnymi interwencjami.</i>
<i>Uruchom procedurę postępowania adekwatną do okoliczności, w tym powiadomienie opiekunów prawnych.</i>	
<i>W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia zadzwoń pod numer alarmowy 112 i wezwij pomoc.</i>	

Źródło: Standardy postępowania nauczycieli dotyczące kontaktu z osobami w kryzysie samobójczym, po próbie samobójczej i w żałobie po śmierci samobójczej (wersja rozszerzona). Opracowanie: Małgorzata Łuba.

Procedura postępowania w przypadku samookaleczeń ucznia/uczennicy

W przypadku, gdy nauczyciel bądź pracownik szkoły zauważy u ucznia oznaki na ciele świadczące o samookaleczeniu, obligatoryjnie powinien podjąć właściwe działania:

1. Zidentyfikowanie sytuacji samookaleczenia.

Samookaleczenie może występować w różnych formach np. mogą to być zadrapania, cięcia, oparzenia. Ważne jest, aby zwrócić uwagę również na emocjonalność ucznia/ uczennicy, na zachowanie, izolowanie się ucznia/ uczennicy od kontaktów z innymi.

2. Udzielenie pierwszej pomocy.

Pracownik szkoły udziela pierwszej pomocy np. opatrzenie rany, zatamowanie krwi, wezwanie pogotowia.

3. Zawiadomienie opiekunów prawnych ucznia/ uczennicy.

W przypadku zauważenia samookaleczeń lub zagrożenia życia lub zdrowia ucznia/ uczennicy należy natychmiast powiadomić opiekunów prawnych o sytuacji. W trakcie spotkania z rodzicami przedstawić propozycje wspólnych działań (szkolne, pozaszkolne). W sytuacji kiedy nauczyciele/ nauczyciele specjaliści zaobserwują, że opiekunowie prawni nie podejmują działań na rzecz bezpieczeństwa, zdrowia i życia dziecka, mogą uznać to jako zaniedbanie. Jest ono jedną z form przemocy w rodzinie. Przy wystąpieniu takiej sytuacji wychowawca uruchamia procedurę „Niebieskie Karty”, poprzez zgłoszenie się do szkolnego koordynatora Standardów Ochrony Małoletnich.

4. Udzielenie wsparcia psychicznego i edukacyjnego.

Uczniowi/ uczennicy należy zaproponować i zapewnić wsparcie w postaci indywidualnych spotkań z psychologiem bądź pedagogiem na terenie szkoły, którzy udzielą pomocy. Dodatkowo ważna jest współpraca z rodzicami, z którymi należy stale wymieniać informacje na temat ucznia w celu monitorowania zachowań ucznia/ uczennicy w środowisku domowym i szkolnym.

5. Zgłoszenie do specjalistów.

Nauczyciele oraz nauczyciele specjaliści podczas spotkania z rodzicami obligatoryjnie muszą zaproponować skonsultowanie się z psychologiem i lekarzem psychiatrą, terapeutą lub innym specjalistą w zakresie zdrowia psychicznego. Jeżeli uczeń wykazuje zagrożenie życia lub zdrowia należy powiadomić odpowiednie służby.

6. Dokumentowanie incydentu.

Dokumentacja potwierdzająca wszczęcie procedury postępowania w przypadku samookaleczeń ucznia powinna zawierać wszystkie podjęte działania i plany dalszego wsparcia. W dokumentacji zwieramy:

- Datę i godzinę incydentu.
- Opis sytuacji.
- Osoby zaangażowane w interwencję.
- Podjęte działania oraz plany dalszego wsparcia.

7. Monitorowanie sytuacji.

Należy regularnie monitorować sytuację ucznia. Spotkania kontrolne są prowadzone przez wychowawcę klasy jako koordynatora zespołu kryzysowego i/lub dodatkowo specjalistów. Podczas spotkań analizowane są postępy terapeutyczne ucznia/ uczennicy.

8. Przeciwdziałanie samookaleczeniom.

Placówka powinna prowadzić zajęcia z zakresu profilaktyki i edukacji emocjonalnej oraz konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem w formie zajęć, warsztatów i/lub prelekcji dla uczniów. Zajęcia te mogą być prowadzone przez wychowawców klas, specjalistów oraz organizacje spoza szkoły.

9. Działania prewencyjne.

Nauczyciele wychowawcy mają za zadanie realizować działania profilaktyczne podczas zajęć z wychowawcą- prowadzone zajęcia i warsztaty w klasach o tematyce zdrowia psychicznego. Specjaliści również mogą prowadzić działania wspierające uczniów poprzez prowadzenie zajęć z zakresu rozwoju kompetencji emocjonalno - społecznych.

10. Zakończenie postępowania.

Procedura postępowania uważa się za opanowaną, kiedy uczeń/uczennica otrzyma odpowiednie wsparcie i pomoc. Nie oznacza to jednak całkowitego zakończenia sprawy. W dalszym ciągu należy obserwować ucznia/ uczennice, prowadzić rozmowy z dzieckiem oraz konsultacje dotyczące funkcjonowania emocjonalnego z opiekunami prawnymi ucznia.

Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej ucznia w szkole

1. Zapewnienie bezpieczeństwa

- Każdy pracownik, który zauważy niebezpieczeństwo zagrażające życiu lub zdrowiu ucznia tj.: próba samobójcza lub samookaleczanie, niezwłocznie reaguje i podejmuje próbę powstrzymania ucznia, powiadamia odpowiednie służby ratunkowe i dyrekcję placówki. Wskazany pracownik placówki informuje rodziców ucznia.
- Należy wezwać pracowników placówki, którzy obejmą sprawowanie opieki nad uczniem do czasu przybycia służb ratunkowych.
- Należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia, aby uczniowi/ uczennicy zapewnić maksymalne bezpieczeństwo, w tym zabrać niebezpieczne przyrządy, oddalić się od miejsca zagrażającemu życie np. (krawędź schodów itd.).

2. Pierwsza pomoc

- Należy udzielić uczniowi pierwszej pomocy przedmedycznej.

3. Zawiadomienie odpowiednich osób

- Niezwłoczne powiadomienie rodziców/ prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji.
- Powiadomienie dyrekcji o zaistniałym zdarzeniu.
- Jeżeli sytuacja tego wymaga zawiadomienie odpowiednich służb np. policji, psychologa kryzysowego (specjalista z Centrum Interwencji Kryzysowej).

4. Działania w szkole po sytuacji kryzysowej

- Udzielenie wsparcia psychologicznego uczniowi. Jeżeli uczeń zostanie hospitalizowany, szkoła w miarę możliwości będzie monitorowała jego sytuację i współpracowała z daną placówką medyczną.

5. Wsparcie dla innych uczniów

W zaistniałej sytuacji wychowawca przy współpracy z pedagogiem szkolnym/psychologiem udzielają wsparcia psychologicznego pozostałym uczniom klasy/szkoły (przede wszystkim grupie klasowej) w postaci: rozmów grupowych, indywidualnych, spotkań/ zajęć wspierających.

6. Dokumentowanie zdarzenia

Dokumentacja ze zdarzenia interwencji kryzysowej powinna zawierać wszystkie podjęte działania i plany dalszego wsparcia. W dokumentacji zwieramy:

- Datę i godzinę incydentu.
- Opis sytuacji.
- Osoby zaangażowane w interwencję.
- Podjęte działania oraz plany dalszego wsparcia.

7. Działania długoterminowe

Wsparcie psychologiczne ucznia:

Pomoc psychologiczną, długoterminową dla ucznia planujemy według następujących wytycznych:

- Systematyczne spotkania/ zajęcia z psychologiem szkolnym (za zgodą rodzica/ prawnego opiekuna) i/lub psychoterapeutą, specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Monitorowanie sytuacji ucznia przez wychowawcę ucznia we współpracy z psychologiem/ pedagogiem specjalnym. Dodatkowo prowadzenie zajęć profilaktycznych.
- Wsparcie i profilaktyka:
 - Wdrażanie i realizowanie programów profilaktycznych (profilaktyka uniwersalna i promocja zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży).
 - Zajęcia warsztatowe i zajęcia informacyjno - edukacyjne w zakresie problemów psychicznych i sposobów ich rozwiązywania.
 - Promowanie postaw proaktywnych i prospołecznych wśród uczniów.

W przypadku zaistnienia sytuacji o możliwość podjęcia próby samobójczej lub podjęcia próby samobójczej ucznia/ uczennicy w szkole lub poza szkołą, placówka zobowiązana jest do niezwłocznego wystosowania i dostarczenia pisma (wgląd w sytuację dziecka) do Sądu Rodzinnego wydział Rodzinny i Nieletnich.

Źródła informacji:

-Procedura bezpieczeństwa w Zpo Dys z 2017 roku.

-<https://dokumenty.men.gov.pl/3cb8028c-4b0f-432a-9824-554c79153165/standardypostepowaniadlanauczycielispecjalistowdotyczacekontaktuzosobamiwkryzsiesamobojczym.pdf>

-<https://dokumenty.men.gov.pl/7d007502-011d-4756-b480-70b7ce1344f7/standardypostepowaniadlanauczycielidotyczacekontaktuzosobamiwkryzsiesamobojczym.pdf>

-<https://dokumenty.men.gov.pl/d3d7df15-9950-4b58-b2a6-2d88a9ffd412/kompendiumwiedzydlanauczycielidotyczacekontaktuzosobamiwkryzsiesamobojczym.pdf>

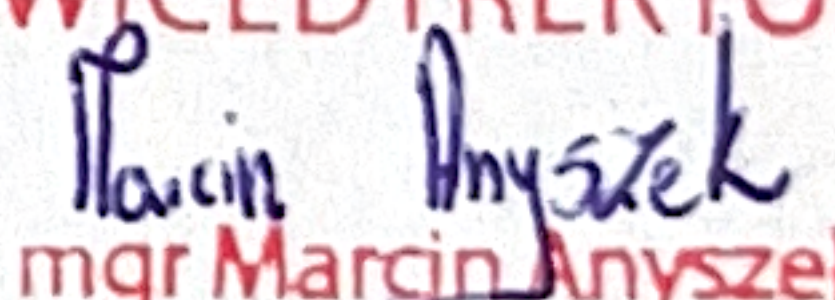
Dokument został pozytywnie zaopiniowany przez:

- Panią Dyrektor Jolantę Sołtys,
- Pana wicedyrektora Marcina Anyszka,
- Radę Pedagogiczną ZPO w Dysie.

w dniu 1.04.2025 r.

ZESPÓŁ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH
w Dysie
ul. Lotników Polskich 4. Dys. 21-003 Ciecierzyn
NIP 713-25-40-688. REGON 431215563
tel./fax 81 756 13 14

.....
(pieczęć szkoły)

WICEDYREKTOR

mgr Marcin Anyszek

.....
(podpis dyrektora szkoły)